

DENEY PLANLAMASI

Etkisi ölçülecek etkenin belirli kurallar ve koşullar altında deneklere uygulanması, deneklerin etkene verdiği yanıtların ölçümü ve elde edilen sonuçların karşılaştırılarak karara varılması işlemlerini içeren bir yöntemdir.

DENEY PLANLAMASININ TEMEL İLKELERİ

- Kontrol kullanmak
- Yan tutmaktan sakınmak
- Farkına vardırmamak
- Uygun ölçü bulmak
- Yeter sayıda denek kullanmak

DENEYSEL HATA

Kontrol edilebileceđi halde edilemeyen ve kontrol edilmesine olanak olmayan etkenlerin etkisi deneysel hataya neden olur.

Deneysel hatayı azaltmak için;

1. Yeterli sayıda deney birimi ile çalışmak ,
2. Deneyi birkaç kez tekrarlamak,
3. Deney yöntemlerini iyileştirmek
4. Gruplardaki deneklerin homojen olması

5. Dürüst Davranma ve Kör Deney Uygulamak
6. Ek Ölçümler
7. Uygun deney Düzeninin Kullanılması gerekir.

En çok kullanılan düzenler,

1. Rasgele Blok Düzeni
2. Latin Kare Düzeni
3. Greko-Latin Kare Düzeni
4. Faktöryel Deney Düzeni

Rasgele Blok Düzeni

Bir deneyde etkenlerin, deneklerin, araştırma personelinin, malzemelerin ve diğer faktörlerin deney gruplarına rasgele atandığı ve herhangi bir kısıtlamanın olmadığı düzenlerdir.

Latin Kare Düzeni

Bir etkenin iki deęişkene göre incelendiği düzendir.

Greko-Latin Kare Düzeni

Bir etkenin üç deęişkene göre incelendiği düzendir.

Faktöryel Deney Düzeni

İki ya da daha çok bağımsız değişkenin (faktörün) değişik düzeylerde deneye katılarak bağımlı değişken üzerindeki etkilerinin ve birbirleri ile etkileşimlerinin incelendiği düzenlerdir.